

[Sinnbeck.]

griber ind i skolens dagligdag. Det er i virkeligheden hele det danske folks fremtidige uddannelsesstade, det drejer sig om. Vi ved alle, at kravene til os vil vokse, også hvis — eller rettere sagt når — vi kommer ind i det store markedsfællesskab; og selv om lærermangelen er et problem, vi har fælles med en række andre lande, er det kun en lille trøst for de forældre, som må konstatere, at deres børns undervisning forringes på grund af lærermangelen.

Den nuværende højtærede undervisningsminister agter imidlertid også at sætte ind, og det er al ære værd; men når det er sagt, vil jeg tillade mig at tilføje, at jeg ikke synes, det lovforslag, vi behandler, ligefrem er præget af de store konstruktive tanker. Noget sådant kan måske også være vanskeligt, for det er nødforanstaltninger, vi først og fremmest må drøfte i dag. Jeg må mene, at lovforslaget for så vidt ikke på alle punkter i hvert fald kan siges at være en direkte hjælp til at gøre lærermangelen mindre. Man kan ved at udsætte nedsættelsen af klassekvotienterne naturligvis sørge for, at problemet ikke bliver væsentligt større, end det er i øjeblikket, men nogen egentlig hjælp indeholder disse bestemmelser om udsættelse ikke. Derimod må det indrømmes, at gennem § 1, stk. 2, hvori man bemyndiger undervisningsministeren til at forhøje elevantallet fra 24 til 30 — det elevtal, det drejer sig om som grundlag for en deling af realklasserne — er der virkelig mulighed for, at der kan fremskaffes flere lærere.

Det samme gælder naturligvis lovforslagets § 2, hvorefter undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte et maksimum for antallet af undervisningstimer.

§ 3, som går ud på, at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om et højeste antal lærerkræfter, kan heller ikke i og for sig løse det problem at skaffe flere lærere; men bestemmelsen kan nok hjælpe til en bedre fordeling, og det må vi erkende at der også er brug for.

Mit parti erkender problemets alvor, hvilket vil være fremgået af det, jeg har sagt, og vi vil ikke uden videre afvise ministerens forslag. Vi vil underkaste dem en saglig og positiv vurdering i det kommende udvalg. Vi vil dog på forhånd

fastslå, at det foreslåede har adskillige minusser, og vi kunne måske også have ønsket, at den højtærede minister havde taget nogle flere tanker med ind i billedet. Vi vil i hvert fald gerne have lov til at fremføre visse tanker og høre ministerens mening om dem.

Navnlig er det med beklagelse, vi ser, at den planlagte og skete nedsættelse af klassekvotienterne nu må ændres. Det er for os et langt alvorligere problem end time-talsreduktionen. Der er jo noget rigtigt i, at det ikke er givet, at undervisningen bliver bedre, fordi der er meget af den — her spiller hele kvalitetskravet jo stærkt ind — men jeg tror, de fleste vil indrømme, at det er pædagogisk uheldigt med de for store klasser, og jeg er overbevist om, at den højtærede undervisningsminister også kun med beklagelse går i gang med disse foranstaltninger.

Forslaget om et højeste antal lærere betyder jo, at mange kommuner, der har sørget for en god udvikling af deres skolevæsen, nu må se disse bestræbelser begrænset. De får formentlig ikke lov til at antage flere lærere, end de har, og man må vel også formode, at der kan ske det, at de tvinges til at nedbringe antallet af lærere. Jeg tror ikke, man helt kan se bort fra, at dette kan påvirke tilgangen til seminarierne, selv om jeg er enig med det ærede medlem hr. K. B. Andersen i, at noget egentligt stavnsbånd kan man vel ikke tale om. Jeg tror imidlertid, der vil være nogle elevemner, som vil frygte, at de bliver tvunget hen andre steder end dér, hvor de gerne ville have deres virke. Jeg tror også, at nogle skoler vil nære en vis angst for at få lærere påtvunget, som for så vidt ikke passer ind i det miljø, de kommer ind i. Der kan også senere hen ganske givet blive tale om mere flytning fra embede til embede, end ønskeligt er.

Der bliver sikkert adskillige problemer omkring disse ting, men det ændrer ikke noget ved, at det ikke kan være rimeligt, at de tyndt befolkede egne i landet alene skal bære lærermangelproblemet byrder; derfor er vi enige med ministeren i, at man også må hjælpe disse tyndt befolkede egne, og det gør man gennem dette forslag.

Vi kan altså i princippet tilslutte os forslagene som nødværgeforanstaltninger; men